

Maciej Czaplewski

Wybrane koncepcje i komponenty informacji

Ekonomiczne Problemy Usług nr 101, 55-67

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MACIEJ CZAPLEWSKI

Uniwersytet Szczeciński

WYBRANE KONCEPCJE I KOMPONENTY INFORMACJI

Wprowadzenie

Informacja jest pojęciem stosowanym w wielu dyscyplinach naukowych i różnie przedstawianym. Jest ona zarazem wykorzystywana do definiowania innych pojęć, takich jak np. społeczeństwo informacyjne.

Przykładowo W. Folta i A. Stolińska stwierdzają, że „społeczeństwo informacyjne jest nowym typem zbiorowości ludzkiej, w której szczególnie ważną rolę odgrywa zarządzanie informacją, jej jakość oraz sposób użytkowania”¹. M. Luterek podaje, że „społeczeństwo informacyjne zaistnieje wtedy, kiedy informacja będzie podstawą funkcjonowania gospodarki, a więc, gdy człowiek uniezależni się od odnawialnych źródeł energii”². Natomiast H. Kubicek społeczeństwo informacyjne definiuje jako „formację społeczno-gospodarczą,

¹ W. Folta, A. Stolińska, *Biometria w społeczeństwie informacyjnym – nieograniczona kontrola czy poczucie bezpieczeństwa?*, w: *Problemy społeczeństwa informacyjnego*, t. I: red. A. Szewczyk, Printshop, Szczecin 2007, s. 57.

² M. Luterek, *Zmiany w strukturze społecznej i modelu życia jednostki: od społeczności opartych na łowiectwie i zbieractwie do społeczeństwa informacyjnego*, w: *Społeczeństwo informacyjne i jego technologie*, red. B. Sosińska-Kalata, M. Majerska, W. Gliński, Wydawnictwo SBP, Warszawa 2004, s. 233, za: M. Rzadkowska, *Społeczeństwo informacyjne – społeczeństwo bez książek?*, w: *Problemy społeczeństwa informacyjnego*, s. 98.

w której produktywne wykorzystanie zasobu, jakim jest informacja oraz intensywna pod względem wiedzy produkcja, odgrywa dominującą rolę”³.

Przedstawione definicje, jak też szereg innych prezentowanych w literaturze, przybliżają istotę społeczeństwa informacyjnego, jednak w sposób nie w pełni zadowalający. Jednym z powodów tego stanu jest wieloaspektowość samego pojęcia informacji.

1. Pojęcie informacji oraz jej koncepcje

Pojęcie informacji etymologicznie wywodzi się od łacińskiego słowa „informatio”⁴. Mimo zgodnego wykazywania źródła pochodzenia słowa „informacja” samo definiowanie tego pojęcia przez różnych autorów wykazuje rozbieżności. Przykładowo w *Słowniku wyrazów obcych* z roku 1974 pojęcie „informacja” określane jest jako „powiadomienie o czymś; zakomunikowanie czegoś; wiadomość; pouczenie”⁵. Natomiast w słowniku W. Kopalińskiego pojęcie „informacja” prezentowane jest znacznie szerzej: jako „wiadomość, wieść, nowina, rzecz zakomunikowana, zawiadomienie, komunikat; pouczenie, powiadomienie, zakomunikowanie o czymś; dane; pokój, okienko, stanowisko, gdzie się udziela informacji”⁶.

Z przedstawionych ujęć „informacji” wynika, że wiele dyscyplin naukowych przedstawia własne jej rozumienie, odpowiadające ich potrzebom, odnosząc informację do różnych rodzajów komunikatów występujących np. w formie mowy, tonu, pisma, obrazów, liczb, znaków. Z tego względu część autorów dążących do pewnego uporządkowania pojęcia „informacji” wspiera się osiągnięciami semiotyki, która jako ogólna teoria znaku zajmująca się problemem typologii różnych postaci i odmian znaków oraz ich istotą i rolą, wykorzystuje w tym celu syntaktykę, semantykę i pragmatykę⁷.

³ <http://uni-bremen.de/ig/WS99-00/studienbrief/index.html> (20.11.2011), za: Ł. Tamkun, *Cechy społeczeństwa informacyjnego*, w: *Problemy społeczeństwa informacyjnego*, s. 154.

⁴ Zob. m.in. *Słownik wyrazów obcych*, PWN, Warszawa 1974 oraz W. Kopaliński, *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1989; *Brockhaus. Die Enzyklopädie*. 20. Auflage, F.A. Brockhaus Verlag, Leipzig und Mannheim 1999.

⁵ Zob. *Słownik wyrazów...*

⁶ Zob. W. Kopaliński, *op.cit.*

⁷ Zob. *Słownik wyrazów...*

Syntaktyczna koncepcja informacji koncentruje uwagę na analizowaniu poszczególnych znaków i sygnałów, powiązań między nimi oraz reguł ich porządkowania⁸. Oznacza to, że koncepcja ta uwzględnia jedynie formalne znaczenie sygnałów przenoszących informację⁹.

Semantyczna koncepcja informacji odnosi się do strony znaczeniowej informacji i wzajemnych relacji między zbiorem znaków tworzących informację a obiektami czy zjawiskami, którym te znaki odpowiadają¹⁰. Podejście to wymaga nie tylko zdolności do rozróżniania znaków, ale także pojmowania ich znaczenia¹¹.

Natomiast pragmatyczna koncepcja informacji pozwala ustalić zależność między informacją, jej odbiorcą i celem bądź celami, jakie odbiorca informacji sobie stawia. Pozwala to wykorzystywać tę koncepcję do sterowania celową działalnością¹². Ujęcie pragmatyczne różni się od podejścia semantycznego tym, że uwzględnia kwestie sposobu wykorzystywania informacji przez użytkownika¹³.

⁸ Zob. R.G. Gallager, *Information Theory and Reliable Communication*, John Wiley & Sons, New York 1986, s. 5, za: D.M. Lincke, *Informationsschnittstellen zwischen Anbietern und Nachfragern im elektronischen Handel*, digicenter GmbH, St. Gallen 2002, s. 17.

⁹ E. Wędrowska, *Ilościowe i jakościowe koncepcje informacji*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 597, „Ekonomiczne Problemy Usług”, nr 57, „E-gospodarka w Polsce. Stan obecny i perspektywy rozwoju”, cz. I, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2010, s. 51.

¹⁰ Zob. J. Oleński, *Ekonomika informacji. Podstawy*, PWE, Warszawa 2001, s. 76 oraz E. Kowalczyk, *Człowiek w świecie informacji*, Książka i Wiedza, Warszawa 1974, za: E. Wędrowska, *op.cit.*, s. 52.

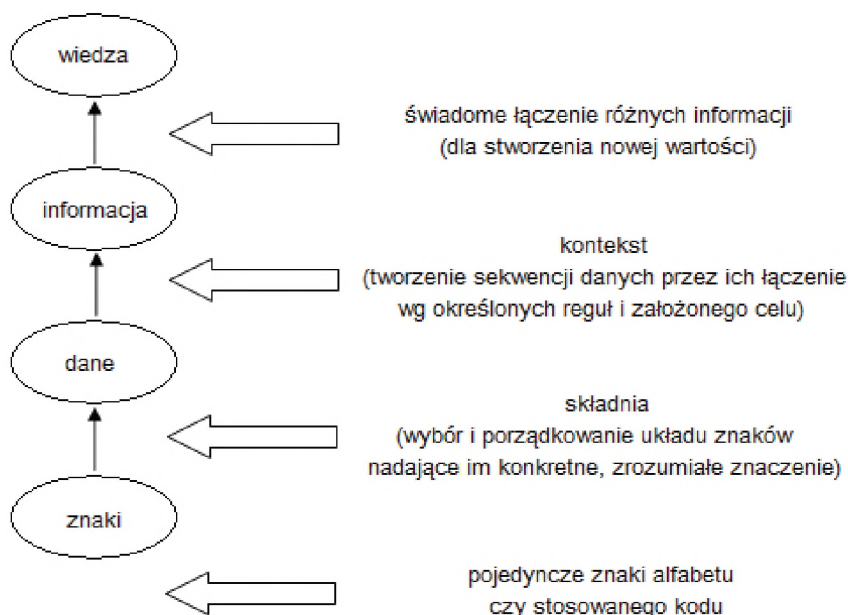
¹¹ R. Wigand, A. Picot, R. Reichwald, *Information, Organization and Management. Expanding Markets and Corporate Boundaries*, John Wiley & Sons, Chichester 1997, s. 60, za: D.M. Lincke, *op.cit.*, s. 18.

¹² W. Radzikowski, *Systemy informatyczne w organizacji i zarządzaniu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1981, za: E. Wędrowska, *op.cit.*, s. 53.

¹³ Podejście to pozwala łączyć informację z wiedzą, która w przeciwieństwie do dającej się łatwo transferować informacji ściśle wiąże się z konkretnym systemem bądź konkretną jednostką (zob. R. Kuhlen, *Informationsmarkt. Chancen und Risiken der Kommerzialisierung von Wissen*, Universitätsverlag Konstanz, Konstanz 1995, s. 38, za: D.M. Lincke, *op.cit.*, s. 19) i która jest funkcją informacji, kultury i umiejętności (H.K. Rampersad, *Kompleksowa karta wyników*, Placet, Warszawa 2004, s. 39).

2. Miejsce informacji w układzie wertykalnym i horyzontalnym

Wykorzystując przedstawione trzy koncepcje informacji, można stworzyć prosty układ hierarchiczny, którego podstawę tworzą znaki, a wierzchołek wiedza. Układ ten przedstawiono na rysunku 1.

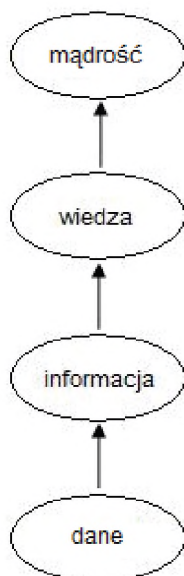
Rys. 1. Znaki, dane, informacje i wiedza jako układ hierarchiczny

Źródło: opracowanie własne z uwzględnieniem J. Rehäuser, H. Kremer, *Wissensmanagement im Unternehmen*, w: *Wissensmanagement. Managementforschung (6.Bd.)*, red. G. Schreyögg, P. Conrad, de Gryuter, Berlin–New York 1996, s. 6, za: D.M. Lincke, *Informationsschnittstellen zwischen Anbietern und Nachfragern im elektronischen Handel*, digicenter GmbH, St. Gallen 2002, s. 20.

Przedstawiony na rysunku 1 układ ukazujący, że wiedza powstaje dzięki informacjom stworzonym z danych, wywodzi się z tzw. infologicznej koncepcji informacji, którą w literaturze polskiej szeroko przedstawił B. Stefanowicz¹⁴.

¹⁴ Zob. B. Stefanowicz, *Różnorodność informacji*, „Wiadomości Statystyczne” 1996, nr 4, s. 67–72 oraz *idem*, *Wstęp do informatyki*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 1999.

W interpretacji infologicznej dane rozumiane są jako elementy komunikatu¹⁵. Powyższy układ można rozbudowywać zarówno w ujęciu wertykalnym, jak i horyzontalnym. Przykładem rozbudowy wertykalnej jest ujęcie D. Jemielniaka i A.K. Koźmińskiego zaprezentowane na rysunku 2¹⁶.

Rys. 2. Układ dane, informacja, wiedza, mądrość

Źródło: D. Jemielniak, A.K. Koźmiński, *Zarządzanie wiedzą*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008, s. 25, za: K. Machaczka, M. Gorzelany-Dziadkowiec, *Zastosowanie koncepcji genowej w kształtowaniu rozwoju organizacji opartych na wiedzy*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 544, „Ekonomiczne Problemy Usług”, nr 35, cz. 2, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2009, s. 72.

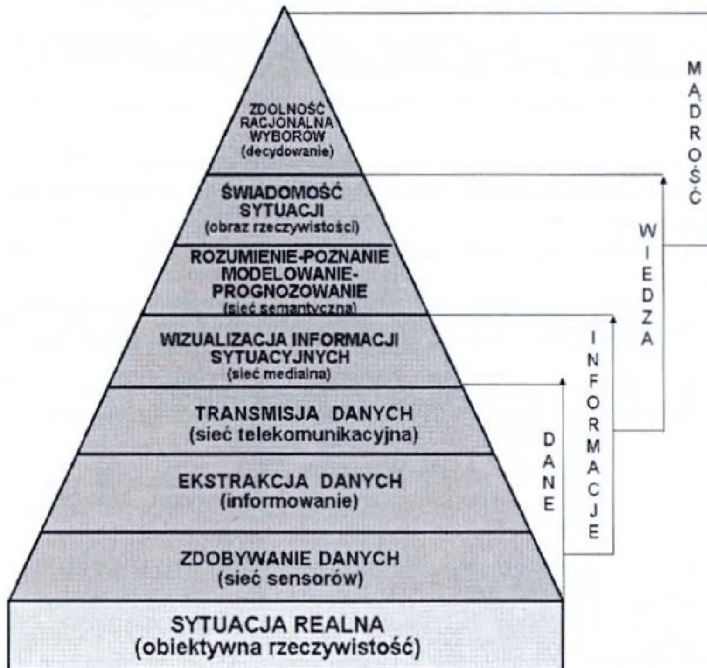
¹⁵ E. Wędrowska, *op.cit.*, s. 54.

¹⁶ W literaturze można też spotkać ujmowanie informacji w innej sekwencji, której układ powiązany jest z założonym celem badania. Przykładem takiej sekwencji jest układ: informacja – wiedza – kompetencje – kreatywność K. Spiekermann, M. Wegener, Informationsgesellschaft und Rahmenentwicklung, 9 Dezember 2008 (slajdy – slajd 14), www.spiekermann-wegener.de/mir/pdf/MIR1_8_091208.pdf (27.05.2009), czy też układ: dane – informacja – decyzja (zob. J. Tarkowski, B. Irestål, K. Lumsden, *Transport–Logistyka, ILiM*, Poznań 1995, s. 304).

Bliższą charakterystykę kategorii ujętych na rysunku 2 przedstawia R.W. Griffin, wskazując, że¹⁷:

- dane to liczby i fakty gromadzone w tzw. hurtowniach danych,
- informacja to przetworzone dane,
- wiedza to informacje wykorzystywane w procesie zarządzania wiedzą,
- mądrość to umiejętność wybierania z wielu możliwości tego, co w danej sytuacji jest najlepsze.

Zaprezentowany układ „dane – informacja – wiedza – mądrość” w ujęciu bardziej rozbudowanym przedstawiają P. Sienkiewicz i H. Świeboda, określając go mianem hierarchii informacyjnej. Ujęcie to zaprezentowano na rysunku 3.

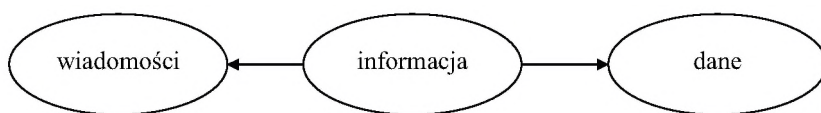
Rys. 3. Hierarchia informacyjna

Źródło: P. Sienkiewicz, H. Świeboda, *Niebezpieczna przestrzeń cybernetyczna*, Transformacje, Warszawa 2007, za: P. Sienkiewicz, *Kryzysy i konflikty w społeczeństwie informacyjnym*, w: *Problemy społeczeństwa informacyjnego*, t. I, red. A. Szewczyk, Printshop, Szczecin 2007, s. 123.

¹⁷ R.W. Griffin, *Podstawy zarządzania organizacjami*, PWN, Warszawa 1997, s. 676.

Z punktu widzenia tematu artykułu, jak też prowadzonych tu rozważań zasadne jest również przedstawienie możliwej rozbudowy horyzontalnej prezentowanego pojęcia „informacja”.

Horyzontalne rozbudowanie pojęcia „informacja” związane jest z postępującym procesem digitalizacji informacji. Autorzy analizujący informacje w postaci cyfrowej z reguły w jej ramach wyodrębniają dwa komponenty: wiadomości i dane¹⁸. W ujęciu graficznym zaprezentowano na rysunku 4.

Rys. 4. Horyzontalny układ informacji

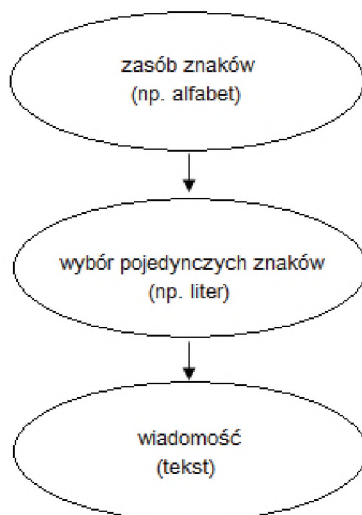
Źródło: opracowanie własne.

Przedstawione na rysunku 4 dwa komponenty: wiadomości i dane są w literaturze różnie definiowane, a w konsekwencji także odmiennie prezentowane są różnice między nimi.

Według F. Bergmana, H.J. Gerhardta i W. Frohberga wiadomości tworzone są przy wykorzystaniu jednej lub więcej informacji¹⁹. Oznacza to, że wiadomości tak samo jak informacje powstają w oparciu o znaki i mogą być prezentowane w formie np. mowy, tekstu, obrazu i obrazów ruchomych. Uproszczone ujęcie powstawania wiadomości tekstowej, jako przykładowej formy informacji, przedstawiono na rysunku 5.

¹⁸ Ze względu na to, że we wcześniej prezentowanym podejściu infologicznym (rys. 2) dane są elementem składowym tworzenia informacji powstającej przez ich łączenie i w układach hierarchicznych sytuowane poniżej informacji, prezentowane ujęcie może komplikować rozumienie podejścia infologicznego.

¹⁹ F. Bergmann, H-J. Gerhardt, W. Frohberg, *Taschenbuch der Telekommunikation*, Carl Hanser Verlag, München–Wien 2003, s. 17.

Rys. 5. Uproszczone ujęcie procesu tworzenia wiadomości tekstowej jako przykładowej formy informacji

Źródło: opracowanie na podstawie: F. Bergmann, H-J. Gerhardt, W. Froberg, *Taschenbuch der Telekommunikation*, Carl Hanser Verlag, München–Wien 2003, s. 18.

Według innych autorów podstawowa różnica między wiadomościami i danymi sprowadza się do tego, że dane najczęściej przedstawiają informacje trudne do bezpośredniego poznania, w związku z czym ich interpretacja wymaga zastosowania procesu przetwarzania²⁰.

Jeszcze inne podejście prezentują P. Stahlknecht i U. Hasenkampf, którzy utworzone ze znaków informacje²¹:

- w przypadku ich przetworzenia nazywają danymi,
- w przypadku ich dalszego przekazywania nazywają wiadomościami.

Mimo różnych sposobów określania wiadomości i danych panuje zgodność co do tego, że oba te pojęcia są elementami składowymi informacji, które mogą występować w różnej formie, w tym zwłaszcza:

²⁰ *Ibidem*, s. 17–18.

²¹ Zob. P. Stahlknecht, U. Hasenkampf, *Wirtschaftsinformatik, Einführung in die Wirtschaftsinformatik*, wyd. 8, Springer Verlag, Berlin–Heidelberg–New York 1997, s. 9–10, za: C. Regn, *Wettbewerbsvorteile durch IKT bei Ubiquität und Standardisierung im Ablauf eines techno-ökonomischen Paradigmenwechsels. Analyse Nicholas Carrs Infrastrukturtechnologie*, Diplomarbeit an der Universität zu Köln, Köln 2004, s. 26.

- mowy,
- dźwięków,
- pisma,
- obrazów,
- liczb,
- znaków.

Wielość komponentów informacji i różnorodność jej form skłaniają do preferowania szerokiego definiowania tego pojęcia. Zasadność przyjęcia takiego stanowiska wzmacnia podejście teorii systemów²², zgodnie z którą informacja jest obok energii i materii traktowana jako trzecia kategoria uniwersalna²³.

Jako interesujące przykłady szerokiego ujmowania informacji można przedstawić następujące jej definicje:

- a) jest takim odzwierciedleniem rzeczywistości, które wywołuje zmianę zachowań odbiorcy²⁴;
- b) to czynnik, który zwiększa naszą wiedzę o otaczającej nas rzeczywistości²⁵;
- c) to taki rodzaj zasobów, który pozwala na zwiększenie naszej wiedzy o nas i otaczającym nas świecie²⁶;
- d) „informacja to celowo ukierunkowana wiedza zawierająca elementy nowości na temat konkretnego materialnego i/lub niematerialnego stanu rzeczy w określonej przestrzeni i w określonym czasie”²⁷;

²² Nowocześnie rozumiana teoria systemów składa się z czterech głównych elementów: cybernetyki, teorii katastrof, chaosu deterministycznego i teorii złożoności. Podana kolejność uwzględnia chronologię ich powstawania. A. Jakimowicz, *O niektórych implikacjach nieliniowości w Keynesizmie*, „Ekonomista” 2009, nr 1, s. 23.

²³ Zob. E. Grochla, *Systemtheorie und Organisationstheorie*, „Zeitschrift für Betriebswirtschaftslehre” 1970, nr 1, s. 8, 10–11 za: C. Regn, *op.cit.*, s. 27.

²⁴ M. Bratnicki, *Informacyjne przesłanki przedsiębiorczości*, w: *System informacji strategicznej*, red. R. Borowiecki, M. Romanowska, Difin, Warszawa 2001, s. 43, za: M. Matulewski, *Wpływ informacji i wiedzy na uzyskiwanie przewagi konkurencyjnej w dobie Społeczeństwa Informacyjnego na przykładzie Just-in-time*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 597, „Ekonomiczne Problemy Usług”, nr 57, „E-gospodarka w Polsce. Stan obecny i perspektywy rozwoju”, cz. I, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2010, s. 520.

²⁵ W. Flakiewicz, *Systemy informacyjne w zarządzaniu. Uwarunkowania, technologie, rodzaje*, C.H. Beck, Warszawa 2002, za: M. Matulewski, *op.cit.*, s. 520.

²⁶ J. Kisielnicki, H. Sroka, *Systemy informacyjne biznesu*, Placet, Warszawa 2005, s. 14, za: M. Matulewski, *op.cit.*, s. 521.

²⁷ B.F. Schmid, B. Lyczek, *Unternehmenskommunikation*, Gabler Verlag, Wiesbaden 2006, s. 360.

- e) informacje to „przekazy (relacje) poprawiające stan rozpoznania i wiedzy podmiotu na temat stanu określonego obiektu w istniejącej sytuacji i istniejącym otoczeniu, pozwalające danemu podmiotowi na lepsze wypełnienie stojącego przed nim zadania”²⁸.

Cechą tych definicji jest akcentowanie pierwiastka nowości uzyskiwanego dzięki informacji, co tworzy mocne przesłanki dla poprawienia pozycji podmiotu dysponującego daną informacją. Można wręcz przyjąć, że stopień nowatorstwa zawarty w pozyskanej informacji jest decydujący dla oceny wartości danej informacji. Stopień spożytkowania wartości zawartej w informacji pozostaje jednak w ścisłym związku ze zdolnościami i umiejętnościami jej odbiorców.

Uwagi końcowe

Przetawione rozważania wskazują na trudność przedstawienia precyzyjnej definicji informacji. Wynika to z wieloaspektowości tego pojęcia oraz posługiwania się nim przez wiele dyscyplin naukowych.

Z tego względu najwłaściwsze wydaje się szerokie definiowanie tego pojęcia. Dążąc jednak do wskazania kryteriów, które pozwolą na wyróżnienie pojęcia informacji w tworzonych definicjach, nacisk należy położyć na podkreślanie następujących jej cech²⁹:

- a) informacje są niematerialne, w związku z czym nie ulegają zużyciu w przypadku ich wielokrotnego użytkowania;
- b) informacje mogą być przedstawiane za pomocą znaków (symboli), przy czym niekiedy dla przedstawienia informacji wystarczają pojedyncze bądź nieliczne znaki, a ich rodzaj i wartość należy traktować jako niezależne od rodzaju i wartości samej informacji;

²⁸ N. Szyperski, *Informationsbedarf*, w: *Handwörterbuch der Organisation*, red. E. Grochla, 2. Auflage, Poeschel, Stuttgart 1980 (Enzyklopädie der Betriebswirtschaftslehre, 2), s. 904–913, za: C. Regn, *op.cit.*, s. 26.

²⁹ A. Picot, R. Reichwald, R.T. Wigand, *Die grenzlose Unternehmung. Information, Organisation und Management*, 4. Auflage, Gabler Verlag, Wiesbaden 2001, s. 61–62, za: C. Regn, *op.cit.*, s. 26.

- c) informacje poprawiają stan rozpoznania i wiedzy, redukując w ten sposób poziom niepewności i wątpliwości w postępowaniu podmiotów dysponujących danymi informacjami;
- d) informacje mogą być różnie wykorzystane, a stopień ich wykorzystania przez podmioty je pozyskujące zależy od ich subiektywnych cech, w tym zwłaszcza ich dotychczasowej wiedzy i dotychczasowych umiejętności.

Wydaje się, że poszukiwanie i wypracowanie ogólnego i możliwie szeroko akceptowanego rozumienia pojęcia informacji sprzyjałoby również pracom nad analizowaniem i diagnozowaniem społeczeństwa informacyjnego.

Literatura

- Bergmann F., Gerhardt H.-J., Froberg W., *Taschenbuch der Telekommunikation*, Carl Hanser Verlag, München–Wien 2003.
- Bratnicki M., *Informacyjne przesłanki przedsiębiorczości*, w: *System informacji strategicznej*, red. R. Borowiecki, M. Romanowska, Difin, Warszawa 2001.
- Brockhaus. *Die Enzyklopädie*. 20. Auflage, F.A. Brockhaus, Leipzig und Mannheim 1999.
- Flakiewicz W., *Systemy informacyjne w zarządzaniu. Uwarunkowania, technologie, rodzaje*, C.H. Beck, Warszawa 2002.
- Folta W., Stolińska A., *Biometria w społeczeństwie informacyjnym – nieograniczona kontrola czy poczucie bezpieczeństwa?*, w: *Problemy społeczeństwa informacyjnego*, t. I: red. A. Szewczyk, Printshop, Szczecin 2007.
- Gallager R.G., *Information Theory and Reliable Communication*, John Wiley & Sons, New York 1986.
- Griffin R.W., *Podstawy zarządzania organizacjami*, PWN, Warszawa 1997.
- Grochla E., *Systemtheorie und Organisationstheorie*, „Zeitschrift für Betriebswirtschaftslehre” 1970, nr 1.
- <http://uni-bremen.de/ig/WS99-00/studienbrief/index.html> (20.11.2011).
- Jakimowicz A., *O niektórych implikacjach nieliniowości w Keynesizmie*, „*Ekonomista*” 2009, nr 1.
- Kisielnicki J., Sroka H., *Systemy informacyjne biznesu*, Placet, Warszawa 2005.
- Kopaliński W., *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1989.
- Kowalczyk E., *Człowiek w świecie informacji*, Książka i Wiedza, Warszawa 1974.

- Kuhlen R., *Informationsmarkt. Chancen und Risiken der Kommerzialisierung von Wissen*, Universitätsverlag Konstanz, Konstanz 1995.
- Lincke D.M., *Informationsschnittstellen zwischen Anbietern und Nachfragern im elektronischen Handel*, digicenter GmbH, St. Gallen 2002.
- Luterek M., *Zmiany w strukturze społecznej i modelu życia jednostki: od społeczności opartych na łowiectwie i zbieractwie do społeczeństwa informacyjnego*, w: *Spoleczeństwo informacyjne i jego technologie*, red. B. Sosińska-Kalata, M. Majerska, W. Gliński, Wydawnictwo SBP, Warszawa 2004.
- Matulewski M., *Wpływ informacji i wiedzy na uzyskiwanie przewagi konkurencyjnej w dobie Społeczeństwa Informacyjnego na przykładzie Just-in-time*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 597, „Ekonomiczne Problemy Usług”, nr 57, „E-gospodarka w Polsce. Stan obecny i perspektywy rozwoju”, cz. I, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2010.
- Oleński J., *Ekonomika informacji. Podstawy*, PWE, Warszawa 2001.
- Picot A., Reichwald R., Wigand R.T., *Die grenzlose Unternehmung. Information, Organisation und Management*, 4. Auflage, Gabler Verlag, Wiesbaden 2001.
- Radzikowski W., *Systemy informatyczne w organizacji i zarządzaniu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1981.
- Rampersad H.K., *Kompleksowa karta wyników*, Placet, Warszawa 2004.
- Regn C., *Wettbewerbsvorteile durch IKT bei Ubiquität und Standardisierung im Ablauf eines techno-ökonomischen Paradigmenwechsels. Analyse Nicholas Carrs Infrastrukturtechnologie*, Diplomarbeit an der Universität zu Köln, Köln 2004.
- Rzadkowolska M., *Spoleczeństwo informacyjne – społeczeństwo bez książek?*, w: *Problemy społeczeństwa informacyjnego*, t. I: red. A. Szewczyk, Printshop, Szczecin 2007.
- Schmid B.F., Lyczek B., *Unternehmenskommunikation*, Gabler Verlag, Wiesbaden 2006.
- Sienkiewicz P., *Kryzysy i konflikty w społeczeństwie informacyjnym*, w: *Problemy społeczeństwa informacyjnego*, t. I: red. A. Szewczyk, Printshop, Szczecin 2007.
- Sienkiewicz P., Świeboda H., *Niebezpieczna przestrzeń cybernetyczna*, Transformacje, Warszawa 2007.
- Słownik wyrazów obcych*, PWN, Warszawa 1974.
- Spiekermann K., Wegener M., Informationsgesellschaft und Rahmenentwicklung. 9 Dezember 2008 (slajdy – slajd 14).
- Stahlknecht P., Hasenkamp U., *Wirtschaftsinformatik, Einführung in die Wirtschaftsinformatik*, wyd. 8, Springer Verlag, Berlin–Heidelberg–New York 1997.
- Stefanowicz B., *Różnorodność informacji*, „Wiadomości Statystyczne” 1996, nr 4.
- Stefanowicz B., *Wstęp do informatyki*, Wydawnictwo SGH, Warszawa 1999.

- Szyperski N., *Informationsbedarf*, w: *Handwörterbuch der Organisation*, red. E. Grochla, 2. Auflage, Poeschel, Stuttgart 1980 (Enzyklopädie der Betriebswirtschaftslehre, 2).
- Tamkun Ł., *Cechy społeczeństwa informacyjnego*, w: *Problemy społeczeństwa informacyjnego*, t. I: red. A. Szewczyk, Printshop, Szczecin 2007.
- Tarkowski J., Irestål B., Lumsden K., *Transport–Logistyka*, ILiM, Poznań 1995.
- Wędrowska E., *Ilościowe i jakościowe koncepcje informacji*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 597, „Ekonomiczne Problemy Usług”, nr 57, „E-gospodarka w Polsce. Stan obecny i perspektywy rozwoju”, cz. I, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2010.
- Wigand R., Picot A., Reichewald R., *Information, Organization and Management. Expanding Markets and Corporate Boundaries*, John Wiley & Sons, Chichester 1997.
- www.spiekermann-wegener.de/mir/pdf/MIR1_8_091208.pdf (27.05.2009).

INFORMATION – ITS BASIC CONCEPTS AND COMPONENTS

Summary

The article describes some of the basic concepts and components of an, especially nowadays, very important issue, which is information. The author focused on presenting the position of information in various configuration. Subsequently some difficulties regarding the defining of this notion were pointed out. At the end of the article, the author tried to present a comprehensive definition by indicating the main features of the notion of information.

Translated by Maciej Czaplewski